

Nr 948

Av herr Fälldin m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till vatten- och luftvårdande åtgärder inom industrin och jordbruket.

(Lika lydande med motion nr 836 i Första kammaren)

I årets statsverksproposition framläggs förslag om en helt ny form av investeringsbidrag. Syftet med den nya stödformen är i första hand att stimulera till ökade investeringar i anläggningar för vatten- och luftrening inom industrin. Tidigare har statsbidrag för sådan investering endast utgått till kommunala avloppsreningsanläggningar. Det nya bidraget skall enligt förslaget utgå med 25 procent av det godkända bidragsunderlaget. För nästkommande budgetår föreslås 50 milj. kronor bli anvisade för ändamålet. Det förutsätts dessutom att lika stora belopp senare anvisas för vart och ett av de därpå följande fyra budgetåren.

Som vägledning för vilka slag av industriinvesteringar som skall kunna komma i fråga för det nya bidraget hänvisar departementschefen till kungörelsen rörande förprovning av åtgärder till motverkande av vattenförorening m. m. (KK 30/11 1956). Stödet föreslås i första hand utgå till befintliga industrier som kan väntas bestå under överskådlig tid. Motivet för att ge det denna inriktning är att äldre industrier i allmänhet inte kalkylerat in kostnader för vatten- och luftvårdsåtgärder när de anlades. För nytillkommande industrier ställer sig däremot situationen annorlunda, och bidrag skall i sådana fall bara kunna utgå i undantagsfall. Bidrag skall enligt förslaget inte heller komma i fråga vid en total omläggning av produktionsprocessen i en industrianläggning även om omläggningen i och för sig skulle medföra minskade föroreningar.

Förslaget om att införa den nya stödformen måste enligt vår mening hälsas med tillfredsställelse. Fortsatta åtgärder för att förbättra vår miljö framstår i dagens läge som mycket angelägna. De av departementschefen angivna allmänna riktlinjerna för bidragsgivningen synes också i stort sett väl avvägda för att man skall uppnå bästa möjliga resultat. Invändningar kan dock riktas mot att stödet begränsats enbart till industriinvesteringar, eftersom vatten- och luftreningsproblem av samma karaktär förekommer också inom andra näringar, främst jordbruket. Sålunda föreligger exempelvis i fråga om pressaft från siloanläggningar och urin från större djurstallar en med industrins förhållanden jämförbar situation. I allmänhet förutsätter också

erforderliga och önskvärda anläggningar för rening i sådana fall att man måste företa kostnadskrävande investeringar som inte kunnat förutses vid etableringen. Det bör dessutom framhållas att de allmänna avskrivningsreglerna ofta ställer industrin i ett bättre läge än jordbruket när det gäller avskrivningar på reningsanläggningar, eftersom sådana anordningar för jordbruket ofta är att betrakta som markanläggningar. Denna skillnad kan dessutom väntas komma att bli accentuerad när statsmakterna inom kort beslutar om nya avskrivningsregler för industrin.

Även om föroreningsproblemet inom jordbruket totalt sett är av betydligt mindre omfattning än inom industrin är det av stor principiell och inte ringa praktisk betydelse att industri och jordbruk jämföras i fråga om möjligheter att erhålla bidrag ur det nya anslaget för vatten- och luftreningsanläggningar. Liksom när det gäller industrin är det angeläget att jordbruket vidtar åtgärder för vatten- och luftvården utan dröjsmål. Möjligheter till statsbidrag enligt samma allmänna grundprinciper som för industrin skulle otvivelaktigt stimulera till önskvärda åtgärder.

Med hänvisning till vad som anförts i motionen hemställer vi,

att riksdagen under punkten K 10 i statsverkspropositionen, bil. 11: jordbruksdepartementet, måtte besluta,

a) att statsbidrag får utgå till vatten- och luftvårdande åtgärder inom industrin och jordbruket i enlighet med de av departementschefen angivna allmänna grunderna, samt

b) att till *Bidrag till vatten- och luftvårdande åtgärder inom industrin och jordbruket* för budgetåret 1969/70 anvisa ett reservationsanslag av 50 000 000 kronor.

Stockholm den 28 januari 1969

Thorbjörn Fälldin (cp)

Einar Larsson (cp)

Stig Josefson (cp)

i Borrby

i Arrie